

Vedholmen/Skutholmen/Hamnholmen

Vi har nu kommit till en ögrupp som fungerat som så kallade uthamnar. Öarna heter Vedholmen, Skutholmen och Hamnholmen.

Den gamla segelleden längs bohuskusten har förmodligen varit en väl etablerad farled allt sedan forntid. Vikingarna använde dessa vatten - medeltidens pilgrimmer likaså på deras väg till den heliga staden. Den har även kallats "nordeuropas viktigaste handelsväg" då handelskeppen från Nordsjön valde att först gå ner längs Norges sydkust och sedan vidare utmed vår västkust för att på ett säkert sätt kunna ta sig vidare till Östersjöområdet.

Under 1500-talet var det framförallt ektimmer som skeppades från Bohuslän till Danmark. Bohuslän tillhörde Norge som stod under dansk kung och ex Kristian IV begärde 3 000 ekar för byggnation av slott i Danmark. Dessa höggs ner på öarna i Bohuslän. Skagens fyr eldades med ektimmer under 1500- och 1600-talet och då Bohuslän blev svenskt 1658 var öarna i skärgården lika skoglösa som de är idag!

Man seglade endast under det ljusa halvåret och då endast på dagtid. Därför behövde man söka hamn varje kväll i en sk uthamn. De ligger också på ca en dags segling från varandra längs bohuskusten. Flera uthamnar har namngivits med samma namn, ex finns Vedholmen både utanför Kåringön och här utanför Fjällbacka.

Den tidigaste kända kartan över Bohuslän med dess hamnar utsatta är från 1543 och är av holländskt ursprung.

Skutholmen/Hamnholmen och Vedholmen var väl kända uthamnar. Här finns ristningar som vittnar om att öarna använts under århundraden. På Skutholmen och Hamnholmen finns årtal ristade från 1548 till 1699. Öarna finns också med på den holländska kartan från 1543. Per Kalm besökte uthamnen 1742 på sin bohuslänska resa. Vi finner alla typer av ristningar, heraldiska sköldar, bomärken, årtal, kompassrosor och initialer/bokstäver. Bomärkena ska ses som ett slags tidiga namnteckningar eller om de användes av skrän eller släkter som ett slags firmamärke. De gjordes säkerligen som tidsfördriv då skeppen låg i uthamnen och väntade på bättre väder. Den senaste istiden har ju också slipat gnejs- och granithällarna släta vilket gjorde det enkelt att hitta fina ytor för att rista bilderna på. Dessutom finns det en skepsritning.

Vid dykning i hamnbassängen har man också hittat keramik, kritpipor, djurben och andra trasiga föremål, troligen kastade i havet från skutorna.

På Vedholmen finns också något som kan liknas vid ett stenröse. Det kan vara en begravningsplats. Här har sjömän troligen kastat stenar vid sina besök, en sed som handlade om att skydda sig själv från döden.